

Instanța de fond: N. Mămăligă
Instanța de apel: L. Bulgac, Sv. Gîrbu, G. Dașchevici

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței
Judecători

Svetlana Filincova,
Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către SRL „Promeditatio”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL
„Promeditatio” către SRL „Sandex - Tehno” și Potîrnice Angela privind
declararea nulității contractului de locațiune,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2018, prin care a
fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Promeditatio” împotriva hotărârii
Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 septembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 24 mai 2017, SRL „Promeditatio” a înaintat o cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Sandex - Tehno” și Potîrnice Angelei, prin care a
solicitat declararea nulității contractului de locațiune nr. 69 A din 01 februarie
2014, încheiat între SRL „Sandex - Tehno” și Potîrnice Angela.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 septembrie 2017,
acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 15 septembrie 2017, SRL „Promeditatio” a declarat apel împotriva
hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii
Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 septembrie 2017, cu emiterea unei noi
hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2018, nu s-a dat curs
apelului declarat de SRL „Promeditatio”, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău
(sediul Centru) din 13 septembrie 2017, s-a acordat apelantului un termen
rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor și anume pentru prezentarea apelului
motivată și pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, acordându-i pentru
aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. Concomitent,
apelantei i s-a adus la cunoștință că în cazul nelichidării în termen a indicațiilor
instanței de apel, cererea va fi restituită.

La data de 27 martie 2018, SRL „Promeditatio” a depus cerere de apel

motivată cu înscrisuri anexate, inclusiv dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2018, cererea de apel depusă de SRL „Promeditatio” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 septembrie 2017, a fost restituită.

La data de 13 aprilie 2018, SRL „Promeditatio”, a declarat recurs la încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2018, solicitând casarea încheierii cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea poziției sale, recurenta a indicat că cu încheierea, prin care s-a restituit cererea de apel, a făcut cunoștință la 19 martie 2018 (luni) din motiv că scrisoarea a fost livrată la 16 martie 2018 (vineri), ora 19:15, adică peste programul de lucru al angajaților SRL „Promeditatio”.

La fel, a indicat că, administratorul societății i-a comunicat despre faptul că a recepționat încheierea instanței de apel la 19 martie 2018, ceea ce a determinat reprezentantul recurente de a considera că, termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor ar expira la 29 martie 2018. Respectiv, în ședința din 29 martie 2018, toate aceste circumstanțe au fost comunicate instanței de apel, iar neajunsurile au fost lichidate.

Totodată, a invocat că, reprezentantul societății, fiind unicul jurist angajat al întreprinderii, în perioada 13 martie 2018 – 25 martie 2018 s-a aflat peste hotarele țării, a revenit la serviciu la 26 martie 2018, dată la care a participat în alte ședințe de judecată, redactarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat fiind efectuate în a doua jumătate a zilei de 26 martie 2018 și respectiv la 27 martie 2018.

În opinia recurente, dacă ar fi cunoscut cu certitudine că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2018 a fost recepționată la 16 martie 2018, ar fi solicitat instanței prelungirea termenului de efectuare a acțiunilor procedurale, or după cum a reiterat este unicul jurist al întreprinderii.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 29 martie 2018, expediată părților la 13 aprilie 2018, fără a se cunoaște cu certitudine despre recepționarea acesteia de către părți, iar recursul a fost declarat la 13 aprilie 2018, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Promeditatio” urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și

fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În corespundere cu art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, iar conform art. 110 al aceleiași legi, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că, SRL „Promeditatio” recepționând, la 16 martie 2018, încheierea instanței de apel, a cunoscut cu certitudine despre obligația de a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în termen de 10 zile.

În această ordine de idei, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat recurentei încheierea prin care nu s-a dat curs apelului.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, SRL „Promeditatio” urma să înlăture neajunsurile stipulate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2018 în termenul stabilit, iar în cazul imposibilității îndeplinirii actului dispunând de dreptul de a solicita prelungirea acestui termen, prezentând probe în susținerea acestei imposibilități.

Deși, cererea de apel motivată a fost prezentată până la ședința din 29 martie 2018, înlăturând neajunsurile în opinia recurentei, termenul de 10 zile pentru îndeplinirea actului urma a fi calculat din ziua recepționării încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2018, limită fiind data de 26 martie 2018 inclusiv.

Ca urmare, Colegiul atestă cu siguranță faptul că, înlăturarea neajunsurilor a

cererii de apel depuse de SRL „Promeditatio” a avut loc cu depășirea termenului stabilit de instanță.

Totodată, cu privire la argumentele recurente ce țin de repartizarea timpului necesar pentru expunerea poziției motivate, achitarea taxei de stat, efectuarea altor acțiuni de serviciu în cadrul întreprinderii, lipsa resurselor umane cu aptitudini de a executa actul judecătoresc, instanța de recurs concluzionează următoarele.

Potrivit art. 61 al Codului de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței de apel motivele pentru care contestă hotărârea și încheierile primei instanțe, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

SRL „Promeditatio” cunoscând cu certitudine necesitatea depunerii cererii de apel motivate, ținând cont de complexitatea cauzei deduse justiției, timpul acordat pentru acțiuni procesuale, raportate la capacitățile profesionale ale reprezentantului, urma să prevadă volumul de lucru impus și să respecte principiul bunei-credințe depunând în termen apelul motivat, eventual solicitând prelungirea (repunerea după caz) termenului de executare a unei obligații procesuale.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Instanța de apel, urmând scopul bunei desfășurări a procesului, a instituit două termene distincte pentru acțiuni procesuale, iar SRL „Promeditatio” mizând pe convingeri greșite, eronat a ajuns la concluzia alternativei termenelor pentru îndeplinirea obligației impuse, cât și despre momentul începerii scurgerii termenului respectiv.

Așadar, ca urmare a măsurilor ”fără șanse de câștig” întreprinse pentru protecția drepturilor sale, totalizate din acțiuni (depunerea peste termen a apelului motivat) și inacțiuni (lipsa solicitării de prelungire / repunere în termen), Colegiul reiterează că, acele consecințe negative prevăzute de legislație sunt opozabile recurenței în plină măsură.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul apreciază recursul declarat de SRL „Promeditatio”, ca unul neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2018.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către SRL „Promeditatio”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Promeditatio” către SRL „Sandex - Tehno” și Potîrniche Angela privind declararea nulității contractului de locațiune.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

Judecători

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu